

SPIS TREŚCI

SPIS CYTOWANYCH ŹRÓDEŁ	6
1 NOWOŻYTNOSCĆ	7
Charakter filozofii nowożytnej	8
Problemy i wyzwania	9
Rozwiązańa i stanowiska	10
Podsumowanie	13
Ćwiczymy i filozofujemy.....	14
Inspiracje filozoficzne w literaturze	14
Fiodor Dostojewski, [Wielki Inkwizytor]	14
John Gray, <i>Wielki Inkwizytor i latająca ryba</i>	16
2 Kartezjusz	18
Problemy i wyzwania	19
Rozwiązańa i stanowiska	19
Podsumowanie	22
Ćwiczymy i filozofujemy.....	24
Czytamy i interpretujemy.....	24
Kartezjusz, [Wątpienie metodyczne]	24
Kartezjusz, [Myślę, więc jestem]	26
Kartezjusz, [Metoda]	27
Kartezjusz, [Moralność tymczasowa]	28
Inspiracje filozoficzne w literaturze	29
Zbigniew Herbert, <i>Pan Cogito a myśl czysta</i>	29
Zbigniew Herbert, <i>Alienacje Pana Cogito</i>	30
3 Wielkie systemy racjonalistyczne XVII stulecia: Spinoza i Leibniz	32
Problemy i wyzwania	34
Rozwiązańa i stanowiska	34
Podsumowanie	41
Ćwiczymy i filozofujemy.....	42
Czytamy i interpretujemy.....	42
Benedykt Spinoza, [Istnieje tylko jedna substancja, która jest Bogiem]	42
Benedykt Spinoza, [Panteizm]	43
Benedykt Spinoza, [Wola przyczyną konieczną]	44
Gottfried Wilhelm Leibniz, [O monadzie]	45
Gottfried Wilhelm Leibniz, [O wyróżnionym statusie duszy ludzkiej i rodzajach rozumowania]	46
Gottfried Wilhelm Leibniz, [O Bogu]	47
Gottfried Wilhelm Leibniz, [O najlepszym z możliwych światów]	47
Gottfried Wilhelm Leibniz, [Źródła i rodzaje zła]	48
Inspiracje filozoficzne w literaturze	48
Juliusz Słowacki, <i>Beniowski</i> (fragment)	48
Zbigniew Herbert, <i>Pan Cogito opowiada o kuszeniu Spinozy</i>	49
Stanisław Ignacy Witkiewicz, <i>Nienasycenie</i> (fragment).....	50
Wolter, <i>Poemat o zagładzie Lizbony</i> (fragmenty)	51
4 Blaise Pascal	52
Problemy i wyzwania	53
Rozwiązańa i stanowiska	53

Podsumowanie	58
Ćwiczymy i filozofujemy	59
Czytamy i interpretujemy	60
Blaise Pascal, [Miejsce człowieka w przyrodzie]	60
Blaise Pascal, [Zmysły i rozum]	61
Blaise Pascal, [Wielkość i nędza człowieka]	61
Blaise Pascal, [Nieśmiertelność duszy, niepojęty Bóg i zakład o życie wieczne]	62
Blaise Pascal, [Serce, rozum, wiara]	64
Inspiracje filozoficzne w literaturze	65
Juliusz Słowacki, <i>Zachwycone</i> (fragment)	65
Wisława Szymborska, ***	65
Wisława Szymborska, <i>Recenzja z nie napisanego wiersza</i>	66
5 Empiryzm brytyjski: John Locke i David Hume	68
Problemy i wyzwania	69
Rozwiązania i stanowiska	70
Podsumowanie	77
Ćwiczymy i filozofujemy	78
Czytamy i interpretujemy	79
John Locke, [Nie ma w umyśle zasad wrodzonych]	79
John Locke, <i>List o tolerancji</i> (fragment)	81
David Hume, [O pochodzeniu idei]	82
David Hume, [Sceptyczne wątpliwości dotyczące działań poznawczych]	83
Tadeusz Kotarbiński, <i>O potrzebie zaniechania wyrazów „filozofia”, „filozof”, „filozoficzny” itp.</i> (fragmenty)	84
Inspiracje filozoficzne w literaturze	86
Ignacy Krasicki, <i>Filozof</i>	86
6 Oświecenie francuskie i Jean Jacques Rousseau	87
Problemy i wyzwania	89
Rozwiązania i stanowiska	91
Podsumowanie	99
Ćwiczymy i filozofujemy	101
Czytamy i interpretujemy	101
Étienne Bonnot de Condillac, [Posag Condillaca]	101
Denis Diderot, [Wielka chimera]	103
Denis Diderot, [Fakty bogactwem filozofa]	103
Julien Offray de La Mettrie, [Zależność duszy od stanów ciała]	104
Wolter, <i>Widzenie Babuka</i> (fragment)	105
Jean Jacques Rousseau, [O przyrodzonej litości]	106
Inspiracje filozoficzne w literaturze	107
Ignacy Krasicki, <i>Mikołaja Doświadczycielskiego przypadki</i> (fragmenty)	107
Stanisław Staszic, [Moc rozumu]	109
7 Immanuel Kant i przewrót kopernikański w filozofii	110
Problemy i wyzwania	111
Rozwiązania i stanowiska	112
Podsumowanie	120
Ćwiczymy i filozofujemy	122
Czytamy i interpretujemy	122
Immanuel Kant, [Jak jest możliwa czysta matematyka?]	122

Immanuel Kant, [Jak jest możliwe czyste przyrodoznawstwo?]	124
Immanuel Kant, [Imperatyw kategoryczny i rodzaje obowiązków]	125
Hoimir von Difturth, [Jak dalece nasza rzeczywistość jest rzeczywista]	127
Inspiracje filozoficzne w literaturze	129
Fiodor Dostojewski, <i>Biesy</i> (fragment)	129
Wisława Szymborska, <i>Szkielet jaszczura</i>	131
8 Filozofia dziejów Hegla i idealizm absolutny	132
Problemy i wyzwania	134
Rozwiązań i stanowiska	135
Podsumowanie	141
Ćwiczymy i filozofujemy	143
Czytamy i interpretujemy	144
Georg Wilhelm Friedrich Hegel, [Jednostki powszechnodziejowe]	144
Georg Wilhelm Friedrich Hegel, [Państwo jako urzeczywistnienie wolności – ostatecznego celu rozumu]	146
Georg Wilhelm Friedrich Hegel, [Istota i cel filozofii]	147
Inspiracje filozoficzne w literaturze	149
Cyprian Norwid, <i>Promethidion</i> (fragmenty)	149
Isaac Asimov, <i>Fundacja</i> (fragmenty)	151
9 Nowożytna myśl polityczna	154
Problemy i wyzwania	155
Rozwiązań i stanowiska	156
Podsumowanie	168
Ćwiczymy i filozofujemy	169
Czytamy i interpretujemy	170
John Stuart Mill, [O granicach władzy społeczeństwa nad jednostką]	170
Edmund Burke, [Państwo a rewolucja]	171
Joseph de Maistre, [O Rewolucji Francuskiej]	172
Karol Marks i Fryderyk Engels, <i>Manifest Partii Komunistycznej</i> (fragmenty)	173
Leszek Kołakowski, [Podział pracy i jego zniesienie]	174
Inspiracje filozoficzne w literaturze	175
Aldous Huxley, <i>Nowy wspaniały świat</i> (fragment)	175
Woody Allen, <i>Prawo i materace</i> (fragment)	177
Charles Bukowski, kolumna	178
10 Filozofia polska w dobie nowożytnej	180
Problemy i wyzwania	182
Rozwiązań i stanowiska	182
Podsumowanie	189
Ćwiczymy i filozofujemy	190
Czytamy i interpretujemy	190
Hugo Kołłątaj, [O należycieliach i powinnościach człowieka]	190
Maurycy Mochnicki, <i>O literaturze w wieku dziewiętnastym</i> (fragmenty)	193
Bronisław Trentowski, <i>Myślini, czyli całokształt loiki narodowej</i> (fragment)	196
Marian Massonius, <i>Rozdrojenie myśli polskiej</i> (fragmenty)	197
Inspiracje filozoficzne w literaturze	201
Jan Lechoń, <i>Mochnicki</i>	201
INDEKS OSÓB I UTWORÓW	203
INDEKS WAŻNIEJSZYCH POJĘĆ I TERMINÓW	206